GIRONA NOTICIES.COM + Periodisme

La veritable justícia per a Lluís Companys.

Opinió | 31/10/2008 | 12:56

Aquelles víctimes, acusats i jutjats injustament del i pel franquisme no són culpables de res...

Al final del franquisme i durant la Transició, i a fi i efecte de no entorpir el futur cap a la incipient democràcia, es va intentar tirar terra sobre les víctimes dels totalitaris. Ni durant aquell període ni en molts casos fins avui, aquests agreujats no van rebre cap tipus d'indemnització ni disculpa. Ni tan sols uns humils reconeixements. Avui ningú no espera que aquells torturadors o assassins paguin la responsabilitat dels delictes comesos, ja que s'aspira simplement que els afectats, les víctimes –l'estat n'és responsable subsidiari absolut–, siguin exculpats d'aquells falsos delictes pels quals, molts d'ells, van estar condemnats a mort, és a dir, que la seva memòria sigui dignificada com cal.

Aquelles víctimes, acusats i jutjats injustament del i pel franquisme no són culpables de res, per molt que ho diguin els tribunals guanyadors que en van ser art i part, agradi o no a qui sigui. Ni els guàrdies civils que van defensar la Segona República, els militars o mossos d'esquadra que van obeir la consigna de disciplina i honor ni els civils que van acudir a fer la guerra per defensar la legalitat cridats pel Govern de l'estat en legítima defensa de l'ordre, no poden estar acusats de res. Els responsables de rebel·lió, mot pel qual molts dels citats van ser acusats, eren paradoxalment els jutges. Militars que van vèncer el poble ras perquè eren professionals de les armes i els altres -només- uns idealistes. Militars que en molts casos, es van mantenir fins a la mort del dictador i encara més enllà, gràcies al suport dels poders fàctics d'una Europa que sortia d'una contesa i que volia la tranquil·litat anticomunista que el dictador espanyol els oferia. Sense oblidar el suport dels Estats Units, que amb la instal·lació de les seves bases a Rota i a Torrejón de Ardóz asseguraven el franquisme i els seus atlàters per quatre dècades. Si Normandia hagués estat Cantàbria, avui Franco no seria al Valle de los Caídos ni els morts estarien encara pendents de tomba honorable o, simplement, digna.

La mort violenta d'un president estimat és un xoc per a una nació, si aquesta mort és produïda arran d'una revenja d'estat i per l'aparell de poder (justícia militar, Ministeri d'Afers Exteriors, etc.) l'impacte és encara més faraònic. I si, com a guinda del pastís, això es produeix a causa d'un rapte en terra tradicional d'asil com éra França, i a més hi ha l'ocultació durant mig segle del procés, les conseqüències seran les que tenim: el president assassinat serà la imatge de lluita, serà el símbol col·lectiu que és per tots els que, objectivament, mirem i analitzem de manera personal, però també professional, aquella història que per sort no ens va tocar de viure. Per aquesta raó molts catalans, només cal veure els documentals, pengen la seva foto i van a les manifestacions on es reclama que se li faci justícia, simplement amb aquesta icona.

La memòria del president Companys entra en la política actual de pugna de partits catalans i del joc que d'això en fa l'estat; tanmateix, la seva importància no ha de ser en aquest àmbit curt sinó que és la punta de llança del restabliment de la dignitat dels vençuts. Tinc la sensació que Companys –la resta no ho sé– serà exonerat, ja que no hi ha cap argument per defensar avui la legitimitat de l'afusellament de qui va ser una bona persona, va estimar el seu país i, tot sigui dit, va signar indults i va atorgar passaports fins i tot a militars rebels que li devien la vida. Crec que això però, cal generalitzar-ho a tots els republicans afusellats o repressaliats pel sol fet de ser-ho.

Potser no cal revisar tots els consells de guerra del període però sí tots els que tenen a veure amb causes ideològiques. Si es tracta d'un recluta que roba un fusell i mata el tinent ja hi ha uns camins determinats. Però si, per exemple, un mestre catalanista és subscriptor de La Humanitat o Treball, el criden a files, i el 1939 o 1940 l'empresonen o l'afusellen, algú ha de dir als seus familiars que no és el recluta que roba i mata, no? Se'l fa passar com si fos l'assassí per una petició als organismes militars quan l'origen –i la solució– és política, i no pas de cap delicte.

Molts esgrimeixen que aquest fet suposaria molta feina administrativa "i que les coses ja estan bé com estan". Doncs no. Els innocents van patir molt més encara per la intolerància i revenja continuada durant llargues dècades i el seu silenci els ha honorat. També s'argumenta que ja han passat els anys i que hi ha hagut lleis d'amnistia. Quina amnistia hi pot haver per crims contra la humanitat? Si a més aquests sempre estan vigents i tenen caràcter retroactiu. Aquest doncs tampoc no és cap motiu de pes, i els familiars es mereixen una resposta. Les restes dels assassinats republicans han d'anar a una fosa digna -tal com hi van anar de seguida els del bàndol franquista als quals se'ls va alçar monuments a cada poble i ciutat de l'estat- i no pas a fosses comunes com si es tractés de bestiar víctima d'una epidèmia. I la memòria ha d'estar restituïda. Personalment considero que aquestes dues iniciatives són imprescindibles i les mínimes, encara que també s'hi podria incloure una indemnització digna, i un diploma o certificat a cadascun dels repressaliats i assassinats agraïnt la seva generositat en donar la vida per defensar la legalitat establerta, ja que en definitiva, i segons aquestes lleis que avui tan aferrissadament defensen alguns obviant-ne moltes parts importants, es tractava de ciutadans espanyols. Tan iguals com els vencedors d'aquella atrocitat, i alguns, com en el cas de Lluís Companys, presidents de territoris com Catalunya, nació amb drets, institucions i parlament democràticament elegits, pesi a qui pesi.

Autor: Santi_C
Santi_C

https://gironanoticies.com/noticia/9703-la-veritable-justicia-per-a-lluis-companys.htm